

1. Referentie

Referentie	Defrance, F., Messiaen, L., Jappart, C. & Vandermeerschen, B. (2003). <i>Buitenlandse niet-begeleide minderjarigen in België. Stand van zaken en praktijkvoorbeelden voor opvang en hulpverlening</i> . Onuitgegeven onderzoeksrapport, Koningin Boudewijnstichting.
Taal	Nederlands
ISBN	90-5130-439-0
Publicatievorm	Onderzoeksrapport

2. Abstract

Onderhavig rapport vindt zijn oorsprong in de steun die de Koningin Boudewijnstichting tussen 1999 en 2001 verleende aan projecten voor de opvang en de begeleiding van minderjarige vreemdelingen.

Het rapport omvat drie grote delen. Het eerste deel beschrijft de problematiek van de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in België, het tweede behandelt de opvang die hun wordt geboden, en het derde de goede praktijken en de ervaringen uit het werk van de 'eerstelijnsdiensten' – zij die elke dag concrete hulp aan niet-begeleide minderjarige vreemdelingen bieden, zowel in Vlaanderen als in Wallonië.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Welzijn
Trefwoord(en)	Asielzoekers, buitenlandse niet-begeleide minderjarigen, hulpverlening, migranten, minderjarigen, vluchtelingen, vreemdelingen

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	F. Defrance, F., Messiaen, L., Jappart, C. & Vandermeerschen, B. Koning Boudewijnstichting, Brederostraat 21 1000 Brussel Tel: 02/ 511 18 40 Fax: 02/ 511 52 21 info@kbs-frb.be http://www.kbs-frb.be

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wat kunnen we leren uit de successen en de problemen van ondersteunende projecten die in het kader van 'Kinderen op de dool' ondersteund werden door de Koning Boudewijnstichting? Wat zijn de ervaringen en ideeën van de partijen betrokken bij de opvang en de hulp aan de Buitenlandse niet-begeleide minderjarigen (BNBM's)?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Mondelinge discussiegroepen met open antwoorden op vragen
Onderzochte groep	Organisaties die met buitenlandse niet-begeleide minderjarigen werken
Bereik	Nationaal (België)

7. Resultaten

	België heeft inzake hulp aan niet-begeleide minderjarigen een hele weg afgelegd. Er zijn belangrijke stappen gezet, gedurfde initiatieven genomen, die zich hebben ontwikkeld en professioneler zijn geworden. Ook op politiek vlak en administratief gebied is grote vooruitgang geboekt, onder meer inzake het voogdijchap, het onderwijs en de gezondheid. Werkgroep “Rechten van het kind” komt tot dezelfde conclusies. De regering van haar kant heeft zich formeel geëngageerd op twee cruciale punten: de invoering van een voogdijdienst en het stopzetten van de plaatsing van BNBM's (Buitenlands niet-begeleide minderjarigen) in gesloten centra. Er is een betere bescherming van de BNBM's in ons land, met name via de invoering en de toekenning van een specifiek statuut waaraan een tijdelijk verblijfsrecht in een aangepaste onthaalcontext wordt gekoppeld. De dringendste behoeften van de BNBM's zijn huisvesting, naast sociale en juridische bescherming en begeleiding in het kader van eventuele procedure. Ook behoefte om een vertrouwensrelatie te kunnen opbouwen met een stabiele, duidelijk omschreven kring van mensen die zich om zijn welzijn bekommeren. Daarnaast ook specifieke behoeften van eigen traject. Hun rechten zijn: het recht op bescherming en op speciale bijstand vanwege de overheid, het recht dat zijn hoger belang primeert in elke beslissing die hem aanbelangt, het recht op onderwijs, het recht op vrije tijd en ontspanning. Veel BNBM's die in onthaalcentra terechtkomen verdwijnen spoorloos, ongeacht hun statuut in België. Per definitie kan niemand het ouderlijk gezag uitoefenen over een niet-begeleide minderjarige vreemdeling. De jongere heeft dus geen wettelijke vertegenwoordiger. Tijdens de zomer van 2000 werd een wetsontwerp rond voogdijchap opgesteld en opgenomen in de programmawet van december 2002. Ook de BNBM heeft een leerplicht tot 18 jaar. In de Vlaamse Gemeenschap is een systeem van “onthaalklassen”, in de Franse Gemeenschap van “overgangsklassen”. De diensten voor bijzondere jeugdzorg kunne programma's voor individuele hulpverlening opstellen. De problemen zijn: communicatieproblemen en de impact daarvan op de hulpverleningsrelatie, de doorverwijzing naar therapeuten die speciaal zijn opgeleid.
--	---

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Defrance, F. & Messiaen, L. (Ed..) (2003). *Les mineurs étrangers non accompagnés en Belgique: aperçu de la situation de bonnes pratiques d'accueil et d'aide*. Onuitgegeven onderzoeksrapport, Koning Boudewijnstichting.

9. Beleidsaanbevelingen

Ja

10. Samenvatting

Het rapport vindt zijn oorsprong in de steun die de Koningin Boudewijnstichting tussen 1999 en 2001 verleende aan projecten voor de opvang en de begeleiding van minderjarige vreemdelingen. Tijdens het voorjaar van 2003 organiseerde de Stichting een studiedag waarop vertegenwoordigers van de meeste projecten aanwezig waren, naast andere partijen betrokken bij de begeleiding van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in ons land.

Het rapport omvat drie grote delen. Het eerste deel beschrijft de problematiek van de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in België, het tweede behandelt de opvang die hun wordt geboden, en het derde de goede praktijken en de ervaringen uit het werk van de 'eerstelijnsdiensten' – zij die elke dag concrete hulp aan niet-begeleide minderjarige vreemdelingen bieden, zowel in Vlaanderen als in Wallonië.

Zo stelt het rapport diverse interessante experimenten voor op het gebied van opvang en huisvesting, peterschap, groepswork, studiebegeleiding en psychologische bijstand, naast de krachtlijnen die tijdens de studiedag naar voor zijn gekomen rond de (on)zin van opvang in een gesloten centrum, de problemen bij de psychologische begeleiding van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, of de ontwikkeling van netwerken.